

άγανάκι τό, Πελοπν. (Σουδεν. κ. ἀ.)

Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἄγανο.

Μικρὰ βελονοειδῆς ἀπόφυσις τῆς κεφαλῆς τοῦ στάχυος, μικρὸς ἀθήρ.

***άγαναχτεδά** ἡ, ὕγαναχτέα Πόντ. (Κερασ.) ὕγαναχτία Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ φ. ἄγαναχτῶ. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. καὶ ἀγαλλία παρὰ τὸ ἀγαλλῖω.

Κάματος, ταλαιπωρία, σωματικὴ ἔξαντλησις: 'Εκολύμπεσεν, ἐκολύμπεσεν, καὶ ἀσ' σὸ πολλὰ τὴν ὕγαναχτίαν ἐφῆκεν τῇ λόγῳ ἀτ' καὶ μὲ τὰ μοιφολογίας ἐπνύγεν (ἐκολύμβησεν, ἐκολύμβησεν, καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴν ἔξαντλησιν ἀφῆσε τὸν ἔσωτὸν του καὶ μὲ μοιφολόγια ἐπνύγη). Πβ. ἄγαναχτῶ 2. Συνών. ἄγανάχτιο 1, ἄγαναχτισμός 2.

άγαναχτέας ἐπίθ. Πόντ. (Κοτύωρ.) ὕγαναχτέας Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ φ. ἄγαναχτῶ.

Ο καταλαμβανόμενος ὑπὸ ἀδημονίας καὶ στενοχωρίας, δ ἀγανακτῶν: "Ἄτες ἄγαναχτέας μ' είσαι (μὴ στενοχωρῆσαι ἔτσι, τόσον). Συνών. στενόκαρδος, στενόχωρος.

άγανάχτημα τό, Ἀθῆν. ἄγανάχτεμα Πόντ. (Κοτύωρ.) ὕγανάχτημα Πόντ. (Οἰν.) ὕγανάχτημαν Πόντ. (Οἰν.) ὕγανάχτεμαν Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.) ἄγανάχτισμα Ἡπ. Παξ. ὕγανάχτισμα Μακεδ.

Ἐκ τοῦ φ. ἄγαναχτῶ, παρ' δ καὶ ἄγαναχτίζω, ὅθεν τὸ ἄγανάχτισμα.

Στενοχωρία, δυσφορία ἔνθ' ἀν.: Τοῦ ἔκαμε καὶ αὐτὴν τὴν χάρι, μὰ ἐφαινόντανε πιλέδο τ' ἄγανάχτισμα ποῦ τὸν φορτωνόντανε (πιλέδο=πλέον) Παξ. Μ' ἄγανάχτισμα σεάζω τὸ σπίτι Ἡπ. Τρανὸν ἄγανάχτεμαν ἔγανάχτεσσα (μεγάλην στενοχωρίαν ἥσθιανθην) Κοτύωρ. Συνών. ἄγανάχτησι, ἄγαναχτισμός 1.

***άγαναχτημένα** ἐπίρρ. ὕγαναχτεμένα Πόντ. (Κερασ.) ἄγαναχτισμένα Κυκλ. Πελοπον. (Ἀρκαδ.) κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ ἄγαναχτημένος μετοχ. τοῦ φ. ἄγαναχτῶ.

Μετὰ κόπου, δυσκόλως ἔνθ' ἀν.: 'Γαναχτεμένα παίρειν ἀνάσμαν (παίρνει ἀναπνόην, ἀναπνέει) Κερασ. Περινῶ ἄγαναχτισμένα (ζῶ μετὰ ταλαιπωριῶν καὶ βασάνων) Αρκαδ. Κυκλ. Συνών. στενόχωρα.

άγανάχτησι ἡ, Κυκλ. (Πάρ. Σῦρ. κ. ἀ.) ἀνάχτησι Σύμ. ἄγανάχκησι Τσακων. ὕγανάχτησι Μεγίστ. ἀνάχτησι τό, Σύμ.

Ἐκ τοῦ φ. ἄγαναχτῶ. Τὸ ἀνάχτησι ἐκ τοῦ ἀ(γ)ανάχτησι μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ γ. Τὸ οὐδ. ἀνάχτησι κατὰ τὸ ἀνάθεμα.

Στενοχωρία, δυσφορία ἔνθ' ἀν.: Φρ. Τὴν ἄγανάχτησι τοῦ κόσμου μοῦ ὁδωκε (μὲ ἐστενοχώρησε πολὺ) Πάρ. Σῦρ. 'Ανάχτησι σε κ' ἔσένα! (νὰ σοῦ ἔλθῃ στενοχωρία! 'Αρά) Σύμ. "Αμε 'ς τ' ἀνάχτησι! αὐτόθ. (Συνών. φρ. ἄμε 'ς τ' ἀνάθεμα!) 'Ανάχτησι do! αὐτόθ. (Συνών. φρ. ἀνάθεμά το!) Συνών. ἄγανάχτημα, ἄγαναχτισμός 1.

άγανάχτητος ἐπίθ. Κυκλ. κ. ἀ. ἄγανάχτετος Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Ὁφ. κ. ἀ.) ἄγανάχτιστος Μακεδ. ἄγανάχτιος Παξ.

"Η ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ φ. ἄγαναχτῶ ἡ κατ' εὐθεῖαν ἐκ τοῦ πλήρους τύπ. ἄγαναχτῶ ἀνευ συνθέσεως, τῆς σημ. τῆς στερήσεως γεννηθείσης ἐκ τοῦ ἀρκτικοῦ α καὶ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. 'Ιδ. ἀ- στερητ. 2 α. Τὸ ἄγανάχτιος ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ἄγανάχτιγος. Πβ. ΙΚακριδ. ἐν Ἀθηνᾶ 38 (1926) 194 κέξ.

1) Παθ. δ μὴ ὑφιστάμενος ταλαιπωρίας καὶ βάσανα Κυκλ. κ. ἀ.: Χαρά 'ς ἔσένα ποῦ δὲν ἔχεις παιδιὰ κ' είσαι ἄγανάχτητος Κυκλ. β) Ό μὴ ὑποστάς κόπωσιν καὶ ἔξαντλησιν σωματικήν, ἀκάματος Μακεδ. Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Ὁφ. κ. ἀ.): Οῦλοιν 'γαναχτεμέν' είναι, ἐγὼ μόνο ἄγανάχτετος είμαι (δλοι κουρασμένοι είναι, ἐγὼ μόνον δὲν ἔχω κουρασθῆ) Ὁφ.

2) Ἐνεργ. δ μὴ προξενῶν κόπου ἡ δ μὴ δων προϊόν κόπου Παξ. Πόντ. (Κερασ.): Ψωμὶ ἄγανάχτιο (διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ δοπίου δὲν ἐμόχθησέ τις) Παξ. 'Αγανάχτετον ψωμὶν τρώγω (τρώγω ψωμὶ χωρὶς νὰ κουράζωμαι, ζῶ ἐν εὐμαρείᾳ) Κερασ. 'Αντίθ. ψωμὶν 'γανάχτεμένον (δι' δ ἰδ. ἄγαναχτῶ Α 1 β).

άγανάχτεδο τό, ἀμάρτ. ὕγανάχτιο Παξ. ὕγανάχτιον Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ φ. ἄγαναχτῶ. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. γέλιο, κολάκιο, λεροφόρδιο, συγύρροιο κτλ. ἐκ τῶν φ. γέλω, κολακεύω, λεροφόρδω, συγγρίζω. 'Ιδ. ΓΧατζιδ. MNE 2,66 κέξ.

1) Υπερβολικὸς κόπος, ταλαιπωρία, καταπόνησις Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.): 'Απὸ τὸν ὕγανάχτιον τ' ἔφτισι αἷμα Ἡπ. Όλον ὕγανάχτια Ζαγόρ. Πβ. ἄγαναχτῶ Α 2. Συνών.

*ἄγαναχτεά, ἄγαναχτισμός 2. 2) Πληθ. γανάχτια,

τὰ διὰ κόπου ἀποκτηθέντα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Παξ.: Δὲν ἔζησε νὰ χαρῇ τὰ ὕγανάχτια του (νὰ ἀπολαύσῃ τοὺς καρποὺς τῶν μόχθων του) Παξ. Δὲ χάρ' κι τὰ ὕγανάχτια τ' Ζαγόρ.

άγαναχτισμός δ, Ζάκ. Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) Πελοπν. (Λακων.) κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ φ. ἄγαναχτίζω, δι' δ ἰδ. ἄγαναχτῶ.

1) Στενοχωρία, δυσφορία Πελοπν. (Λακων.): Μὲ ἄγαναχτισμὸ τὸ ἔκανα. Συνών. ἄγανάχτημα, ἄγανάχτησι.

2) Σωματικὴ καταπόνησις, κόπος Ζάκ. Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) Συνών. *ἄγαναχτεά, ἄγανάχτιο 1.

άγαναχτῶ κοιν. καὶ Πόντ. (Άμισ. Κοτύωρ. Οἰν. Ὁφ.) ἄγαναχτιώ Πελοπν. (Τριψυλ.) ἄγαναχτάω Ζάκ.

Παξ. κ. ἀ. ἄγαναχτάον Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) ἄγαναχτον Τσακων. ἄγγαναχτῶ Σύμ. ἄναχτῶ Κάρπ. ἄναχτῶ Σύμ. ἀδαναχτῶ Κρήτ. ὕγαναχτῶ Ήπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. (Πήλ. κ. ἀ.) Κρήτ. Μεγίστ. Πελοπν. (Οἰν.) Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Οἰν. Σούρμ.) Ρόδ. Σάμ. Στερελλ. (Αίτωλ. Ακαρναν.) Σύμ. κ. ἀ. ὕγαναχτῶ Μακεδ. ὕγαναχτῶ Μακεδ. (Πάγγ.) γιαναχτῶ Κῶς Σύμ. ὕγαναχτάον Στερελλ. (Αίτωλ.) 'δαναχτῶ Κρήτ. ἄγαναχτίζω Ζάκ. Ἡπ. Πελοπν. (Λακων.) κ. ἀ. ἄγαναχτίζον Μακεδ. κ. ἀ. ὕγαναχτίζω Καππ. (Σινασσ.) γιαναχτίζω Μεγίστ. Μέσ. γιαναχτείουμαι Πόντ. (Κερασ.) Μετοχ. ἀναχτησμένος Σύμ.

Τὸ ἀρχ. φ. ἄγαναχτῶ. Τὸ ἀναχτῶ ἐκ συναιρέσεως τῶν δύο α μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ γ. Διὰ τὸ δ τοῦ ἀδαναχτῶ πβ. τὰ δύμοια ἀβδούλουγω, διοφέρι, δροικῶ παρὰ τὸ ἀβγολογῶ, γειφύροι, γροικῶ. 'Η μετοχ. ἀναχτησισμένος ἐκ τοῦ ἀγαναχτισμένος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ οὐσ. ἀνάχτησι.

Α) Αμτρ. 1) Οργίζομαι Αθῆν. Ζάκ. Ἡπ. Θεσσ. (Ζαγόρ.) Καππ. (Σινασσ.) Κρήτ. Κυκλ. (Πάρ. Σῦρ.) Κῶς

